

Politiets oppgaver i Nordområdene

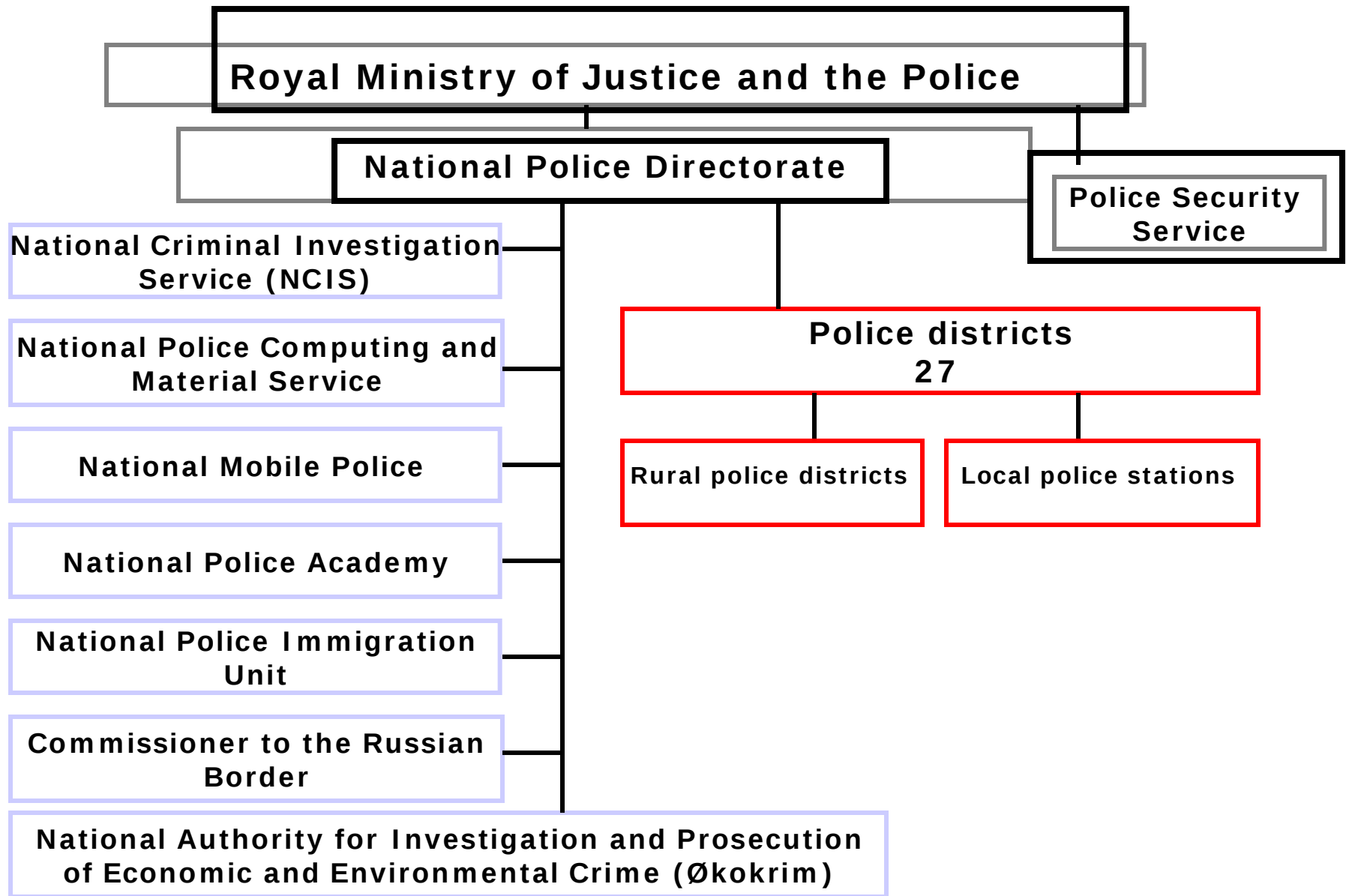


Grensedragning mot Kystvakten & Marinen

Tema

1. Kort om norsk politi- og påtalemyndighet
2. **Politiets oppgaver**
 - **Politiets primæroppgaver**
 - **Politets oppgaver ifb med grensekontroll**
 - **Politiets rolle i internasjonalt samarbeid**
3. **Politiets samarbeide med og grensesnitt mot Forsvaret**
4. **Hjemmelsgrunnlag, ansvarslinjer og andre prinsipielle spørsmål ved bruk av makt**
5. **Særlig om Kystvakten og grensevakten GSV**
6. **Øvelser**
7. **Media**

Politiet i Norge



Politiets kjerneoppgaver:

- Strafferett (forebygger, avverger, forfølger str forhold)
- Opprettholder offentlig orden og sikkerhet
- Forvaltningsetat
- Koordinerer redningstjeneste lokalt og regionalt
- PST

Politiets samarbeid med Forsvaret

1) Kystvakt

2) GSV-grensevakten

3) HV

4) Annet samarbeid

Etj

EOD/IEDD

Spesialavdelinger

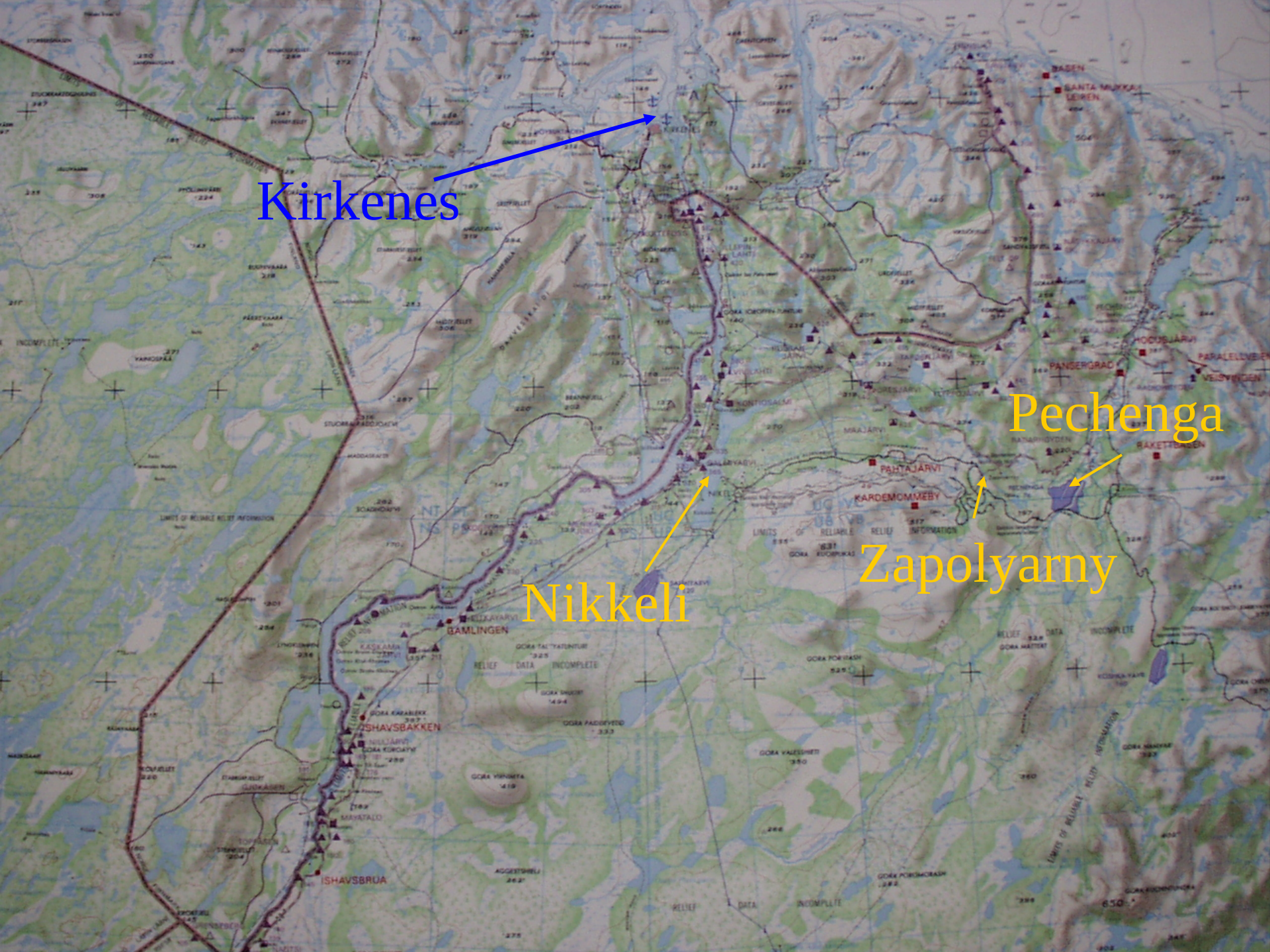
Styrkebeskyttelse/bruk av mil pol myndighet

Forsvarets narkotikagrupper

5) Militær bistand til politiet (Kgl res 28 03 2003)

Om landegrensen





A detailed topographic map of the Kirkenes region in northern Norway. The map shows the coastline, major roads, and numerous settlements. A blue arrow points from the label 'Kirkenes' to the town of Kirkenes. Yellow arrows point from the labels 'Pechenga', 'Zapolyarny', and 'Nikkeli' to their respective locations. The map also shows the border with Russia to the east. Various geographical features like mountains, rivers, and lakes are labeled. The map is oriented with North at the top.

Kirkenes

Pechenga

Zapolyarny

Nikkeli





Østfinnmark politidistrikt







• **"Heroinets nordliga transportrut går via nordvästra Ryssland till Nord-Norge og därifrån vidare,"**

• **(Sjefen for det finske tollvesens etteretningskontor 2003)**

Hva er Schengensamarbeidet?

Felles yttergrensekontroll

**Harmonisering av regler for
visum/opphold/asyl**

**Politisamarbeid og kompenserende
tiltak**

Grenseoppsyn

“Schengenregelverket oppstiller krav om oppsyn av grenseovergangsstedene utenom åpningstidene og av strekningene mellom godkjente grenseovergangssteder. Oppsynet skal gjennomføres på en måte som motvirker forsøk på å unndra seg kontroll ved grenseovergangsstedene eller uautorisert grensepassering. Videre skal en med slikt oppsyn bekjempe grenseoverskridende kriminalitet og kunne iverksette tiltak overfor individer som har krysset grensen ulovlig. ... Oppsynet kan skje fra sjø, luft eller land og skal skje ved hjelp av elektroniske hjelpemidler, mobile enheter og med et tilstrekkelig antall personer tilpasset situasjonen. Grunnlaget for gjennomføringen er polititaktiske metoder.”

Besluttende organ

- 1. EU's ministerråd**
- 2. "Border management"**

Fag organ

Senter for landgrensekontroll (Tyskland)

Senter for flyplasskontroll (Italia)

Senter for sjøgrensekontroll (Spania og Hellas)

Senter for landgrensekontroll (Tyskland)

Nytt "Border agency" i Polen

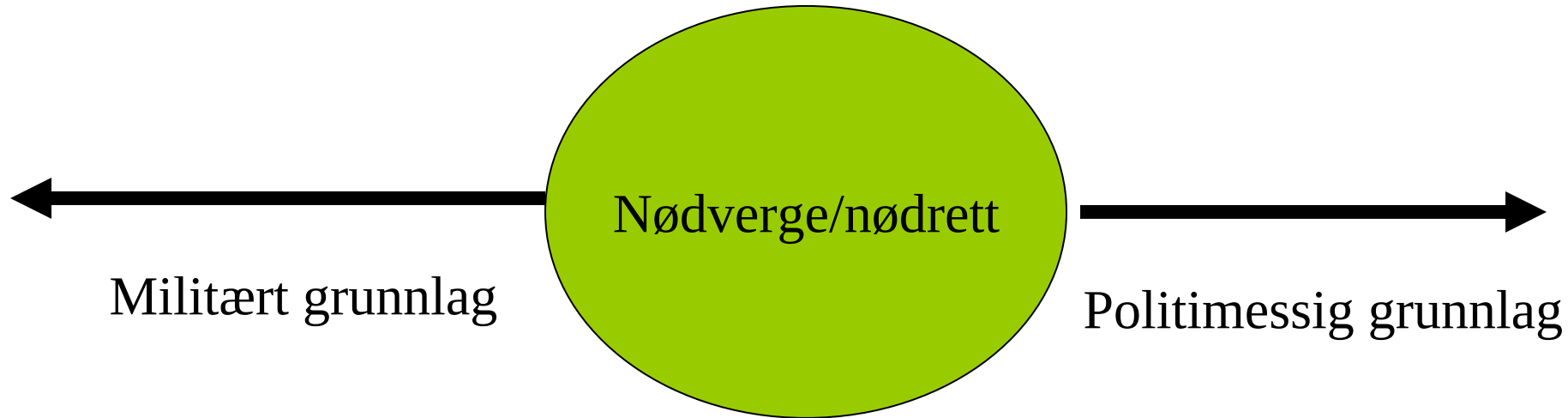
Krav til oppsyn

Observasjon

Varsling

Reaksjon

Maktgrunnlag – ”hjemmel”



”Instiktive ladegrep”

Forsvarets hjemmelsbehov et utg punkt:

Forsvarets primæroppgave er folkerettslig suverenitetshevdelse mot andre stater.

Maktanvendelse i et slikt perspektiv er selvsagt ikke et anliggende for politi og/eller påtalemyndighet.

Problemet oppstår i den grad det er aktuelt å anvende norsk myndighetsutøvelse for å håndheve norsk lovgivning, beskytte norske ressurser mv, gjerne mot private rettssubjekt.

Det oppstår da et behov for en rettslig forankring i form av et eget hjemmelsgrunnlag. Praktiske eksempler er kystvaktloven og politilovens § 20 fjerde ledd.

”Forsvaret eier sine grenser også i fredstid”

??

Politiloven § 20 [nytt] 4. ledd

Kongen kan bestemme at militært personell fra Forsvaret kan tildeles begrenset politimyndighet ved utøvelse av grenseoppsyn på landegrensen mellom Norge og Russland. Kongen gir nærmere bestemmelser om politimyndigheten.

(l. 15. 06. 2001, ikraft 05. 08. 05.)

Samarbeidsinstruks Kgl res 050805

§ 6. *Garnisonens støtte til politiet*

Garnisonen i Sør-Varanger kan yte politiet støtte til å avverge eller forfølge brudd på grenselovgivningen, herunder utlendingsloven. Støtte kan også gis til gjennomføring av spesielle grensekontrolltiltak. I slike konkrete oppdrag kan politiet gis operativ ledelse (taktisk kontroll), over enheter fra grensevakten. Det forutsettes at dette skjer etter avgjørelse fra garnisonssjefen og at ledelsen utøves gjennom militær befalingsmann.

I slik støtte kan det ved behov inngå materiell og personell fra andre militære enheter.

Imatra mai 2001



Forholdet Kystvakt-påtalemyndighet (RA's brev av 12. Januar 2006)

Forholdet Kystvakt-politi i og utenfor territorialfarvannet.

Hva er påtalemyndighetens operasjonelle ansvar?

Hva er forholdet mellom alm politimyndighet og "kystvaktmyndighet"?

Hva er forholdet mellom Kystvakt og den militære kommandolinje?

§ 27. *Alminnelige regler om hvordan kystvakttjenesten skal utøves*

Kystvakten kan ta i bruk straffeprosessuelle tvangsmidler og foreta andre fysiske inngrep mot person, fartøy eller fast innretning, i den utstrekning det aktuelle tvangsmiddel eller inngrep fremstår som nødvendig, og står i forhold til situasjonens alvor, tjenestehandlingens formål og omstendighetene forøvrig.

§ 34. *Funksjonsfordeling mellom Kystvakten og påtalemyndigheten*

Kystvakten er ved etterforskning og anvendelse av tvangsmidler underlagt påtalemyndigheten.

Problemstillinger rundt bruk av spesialstyrker

- 1. Hva er spesialstyrker?**
- 2. Hvem har kommando/kontroll?**
- 3. Kan en spesialstyrke
underlegges Kystvakt eller
grensevakt?**
- 4. Kan elementer fra
spesialstyrkene avgis som
støtte?**

Stortinget, skriftlig spm nr 303 2005-2006

Ellingsen (frp) om Elektron: "Ville det være korrekt og i henhold til norsk lov å benytte Forsvarets spesialkommando (FSK) til bording av et sivilt russisk fiskefartøy?"

Storberget: "... kystvaktlovens § 5, tredje ledd åpner for å [at] kystvakten kan trekke på Forsvarets øvrige materiell- og personellressurser ved løsning av sine oppgaver. Dette vil etter omstendighetene også gjelde ressurser under FSK."

Kystvaktloven § 5 tredje ledd

I den utstrekning det anses nødvendig for å utføre bestemte kystvaktoppgaver, kan Kongen bestemme at deler av det militære forsvars øvrige materiell- eller personellressurser skal kunne anvendes.

Jf Kystvaktinstruksen § 6. Bruk av øvrig militært personell og materiell

Forsvarsdepartementet eller den det bemyndiger kan beslutte at deler av det militære forsvars øvrige materiell- eller personellressurser skal kunne anvendes til å utføre bestemte kystvaktoppgaver i henhold til denne instruksen.

Styrkebeskyttelse

Typisk fartøy

Hjemmelsgrunnlag? Nødrett? Lov om militær politimyndighet? Begrenset politimyndighet

Eksempel: Forsvaret ved landsdelskommando anmoder HV om å planlegge for styrkebeskyttelse rundt fartøy i sivil havn.

Forskrift om utøvelse av politimyndighet i det militære forsvar

§ 1:

”I forhold som medfører samarbeid med sivil politimyndighet er militær politimyndighet underordnet denne”



zett.no | Eiendom | Stilling | Motor | Båt | Smått og stort | Kart | Bestill annonse

– fylkets største avis –
Finnmark
DAGBLAD

Feriemagasinet



Altaturneringen 2006



Bildeserier



Fotball



tirsdag 29.08.06

Tips oss | Annonser | FD-abonnement | Ansatte | PDF

Søk i avisen

Aktuelt

Altaturneringen06
Fotoalbum NY!
Web-TV
Din økonomi
Data og Teknologi
Helse

Nyheter

Snøhvit
Innenriks
Utenriks

Sport

Tipp FD-tipset
Rikssport
Fotball
Altaturneringen06

Skarpladde våpen under sivil redningsøvelse

Soldatene i Heimevernets innsatsstyrke gikk med skarp ammunisjon i våpnene under den sivile redningsøvelsen Barents Rescue. En øvelse der Russland også deltok.



Soldatene vaktet noe av det utenlandske materiellet som ble plassert på Banak under den flernasjonale redningsøvelsen.

– Under Barents Rescue hadde vi styrkebeskyttelse av utenlandske helikoptre. Vi passet på både finske,



Gode tilbud
på **bestselgere**
fra Toyota!
Kom å prøvekjør!

ANNONSE



Re...



Start



Politie...

4 Mi...

www....

info

3 Mi...

5

Militær-sivile samøvelser



”HV” Territoriell sjef

Hva er det?

Hvilken relevans har det?

Eksempler på HV's anmodning om instruktørstøtte/samtrening

Massetjeneste

Vakthold i forb. med terror

Grensekontroll

Overvåking og kontroll

Ettersøking

Skapskyttere

Livvakt- eskorte

Isolering og vakthold

Terrorisme

Et politiansvar

Militær bistand til politiet vil primært være (ytre) vakthold/sikring. Unntak finnes (fly/spesialstyrker mv), men HV synes ikke aktuell som innsatstyrke i terrorsammenheng.

Internasjonalt samarbeid

Interpol

Europol

Frontex: Borderagency

BSRBCC: (Baltic Sea Region border control cooperation)

Trelandssamarbeid

Bilaterlat samarbeid



Samarbeid med finske myndigheter

- Trelandssamarbeidet,
- Nordisk
 politisamarbeidsavtale
- Bilateralt samarbeid
 - politi
 - grensevakt
 - SUPO



Reinspeksjon 2005

Landegrense

Sjøgrense

Lufthavnskontroll

Politisamarbeid

SIS

Visumutstedelse

Datavern

Utfordringer

Uklare ambisjonsnivå

Forbedre adm rutiner

Bedre informasjonsutveksling - riskikoanalyser

I grensesnittet mellom politiets og Forsvarets oppgaver foreligger det regelverk som er lite kjent og vanskelig tilgjengelig.

Maktmidler: Uklare hjemmelsgrunnlag og ansvarslinjer.
Spørsmålet om forholdsmessighet.

Forholdet til media

For lite samøving med reelle beslutningstakere

Oppsummering

- Forsvaret har et selvstendig ansvar for å utføre viktige kontrolloppgaver utover eget primær ansvar.
- Politiet er helt avhengig av støtte fra KV og marine for å kunne ivareta sitt ansvar i havområdene.
- Håndtering, avgrensing og koordinering av ulike ansvars og hjemmelsegrunnlag er en utfordring
- Det samme gjelder mediehandtering

Dette må øves med de relevante aktører!